

Hotet mot den odlade jorden

Ann Norderhaug

KSLA, Allmänna avdelningen

KSLA seminarium "Svensk och internationell markanvändning" 8 december 2011

Åkermark i Sverige 1866 - 2007

Hektar
åkermark

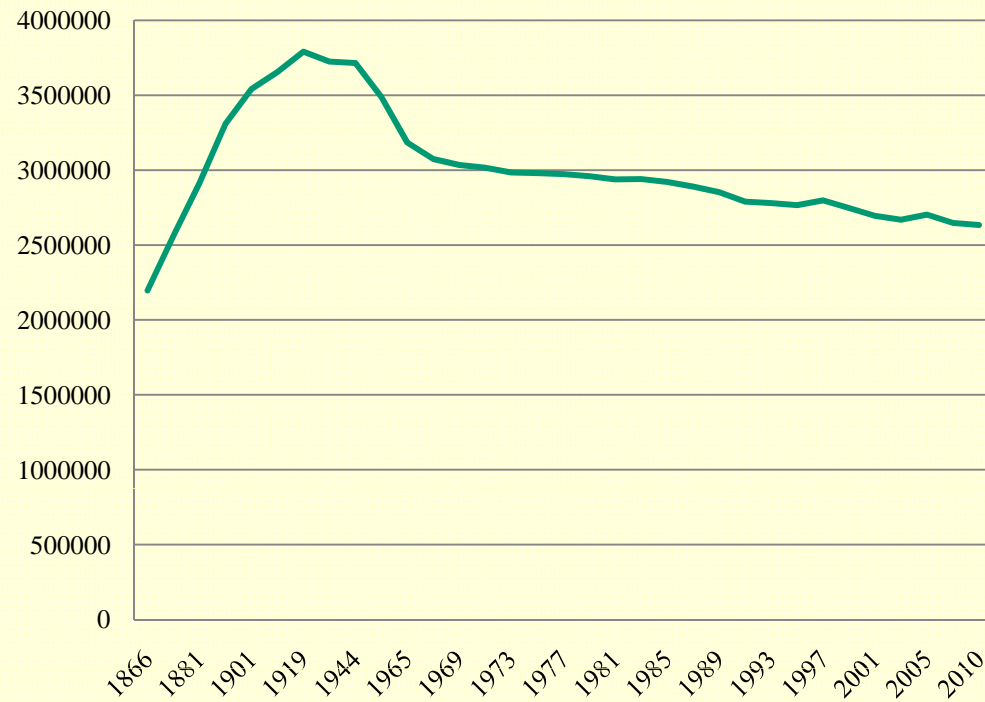

Foto: Bele

Foto: Bele

1996 – 2005 bebyggelse och väg

- 3430 hektar jordbruksmark försvunnit
- Bebyggelse 69 % åkermark
- Väg 85 % åkermark
- Exploateringen ökar (tredubblats)
- Skåne: ca. 9000 hektar närmaste 20-30 år

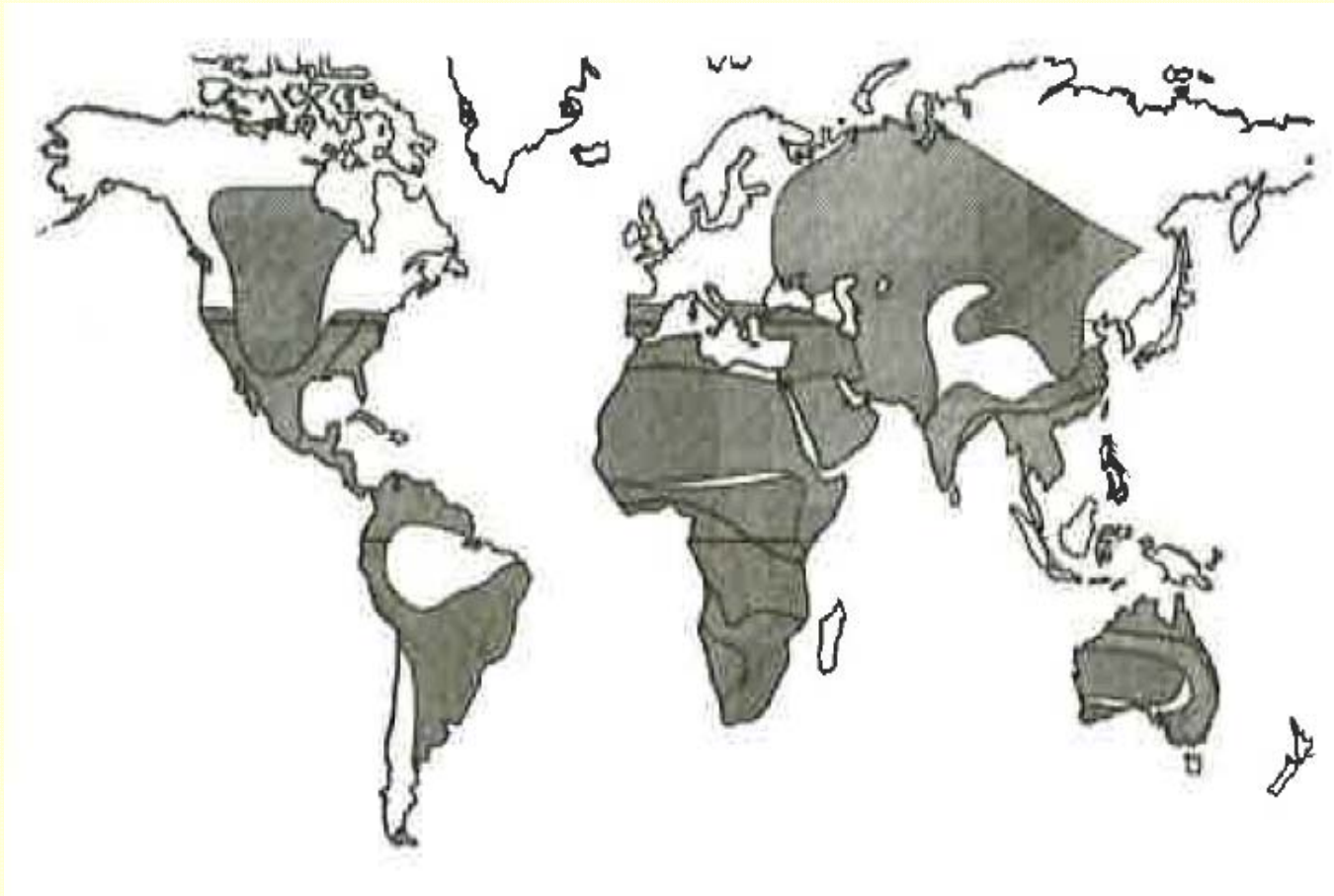
Global utveckling

- Behov för 70 % större matproduktion 2050
- Ökat behov av mark för biobränsleproduktion
- Skapande av jordbruksmark tidskrävande
- Klimatförändringar
- Markslitage

Geografisk fördelning av vatten- och vinderosion

(Den goda jorden, 2011, s.4 efter Hudson, 1995, s. 31-32.)

KSLA initiativ till diskussion

- Akademisammankomst 11 mars 2010:
”Konkurrensen om vår odlade jord”
- Workshop 1 september 2011
Är det ett problem att åkermarken försvinner och vad kan man i så fall göra åt det?

”Det finns skäl att stärka det nationella intresset”

(Lars Olsson, Jordbruksdepartementet)

- Jordbruksmarken i Norge har ett starkt stöd
- Svagare i Sverige, regleras av miljöbalken och Plan- och bygglagen
- Många tillväxtkommuner i jordbruksmark
- Kommunerna större vikt vid näringslivsutveckling och goda boendemiljöer
- 84 % av svenskarna bor i tätorter
- Främsta behovet av svensk åkermark 10-30 år in i framtiden

Ideer - möjliga lösningar

- Försiktighetsprincipen
- Lyfta diskussionen – öka medvetenheten
- Jordbruksmark som riksintresse (Miljöbalken)
- Ny precisering av miljömålet “Ett rikt odlingslandskap”
- Förstärka den regionala nivåns roll
- Utveckla värderingsmetoder och beslutsstöd

Vidare arbete

- Rapport
- Rundabordskonferens
- Inspel till Miljömålsberedningens arbete med en strategi för en långsiktigt hållbar markanvändning

